

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.

Jam. an 36 Lei = 72 Cor.

Trei luni 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de

50

Telefon p. oraș și in-

terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

 REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada 1 a.

 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ

Atitudinea Partidului național român.

Modul liber în care s'au făcut alegerile sub regimul votului universal și faptul că ele au fost efectuate fără a se supune vre-unei influențe streine de noul mecanism electoral, a dat puțință Partidului național român din Ardeal să-și fixeze atitudinea politică în conformitate cu nevoile actuale ale țării și cu spiritul vremurilor nouă.

În baza modului cum s'au făcut alegerile, parlamentul apărând ca o emanație a voinței naționale exprimată în mod liber, Partidul național de peste munți, prin organele sale de conducere, a primit să facă parte integrantă din "Blocul parlamentar" punând în serviciul ideilor și concepțiilor politice ale acestuia, trecutul său de suferință și de glorie, cinstea și capacitatea oamenilor săi de stat cei mai de seamă și voința neștrămutată de a lupta până la capăt, pentru a vedea realizându-se reformele atât de necesare restabilirii echilibrului de stat și propășirii intereselor naționale.

Aceea ce a determinat în primul rând Partidul național de peste munți să susție cu toată greutatea autorității sale guvernul trecut și programul politic al blocului parlamentar, a fost în primul rând faptul că guvernul Vaida și primul parlament al României întregite veneau cu un program larg democratic, ale cărui aspirații și intenții erau în perfect acord cu principiile democratice ce au stat totdeauna la baza marelui partid transilvănean.

Aceea ce a făcut strălucirea partidului național de peste munți, aceea ce a asigurat influența și prestigiul acestuia dându-i posibilitatea să reprezinte o oglindă fidelă a sentimentului și aspirațiilor naționale, politice și sociale, ale românimeii din Ardeal, a fost tocmai ideile sale democratice înaintate, ce ținând seamă de interesele marelui clasă țărănești, pun în armonie aceste interese cu acelea ale statului și cu acelea ale teritoriilor celorlalte pătri sociale.

În modul de a înțelege lupta, al guvernului Vaida-Voevod și în acela al blocului parlamentar, Partidul național român a văzut posibilitatea de a face să se realizeze în România întregită principiile și ideile sale democratice.

Faptul acesta a reșit în mod luminos din feul în care partidul național a înțeles să discute, să apere și să susție legile aduse în parlament și în special legea agrară, ce prin natura, ei pretindea mai mult de cât or care alta, o soluție în sensul celui mai înalt și mai real democratism.

Împrejurările, sau mai bine zis evenimentele politice, produse pe neașteptate, în dauna celor mai logice prevederi, fac ca prin retragerea silită a guvernului Vaida-Voevod, să se oprească o clipă lupta și să se creeze o stare de confuzie ce nu poate fi de cât păgubitoare intereselor naționale.

Cu aceasta nu trebuie să se creadă însă că lupta dusă până acum a încetat, sau că această luptă se va îndrepta de aicea înainte într'o altă direcție și pe un alt teren.

Confuzia creată de retragerea silită a guvernului Vaida-Voevod, este o confuziune trecătoare și care nu privește întru nimica pe partidul național de peste munți.

Acest partid care își cunoaște perfect menirea, scopurile și ținta finală ce dorește să ajungă, după cum își cunoaște tot atât de bine și forța și mijloacele de luptă, va continua să păstreze aceeași atitudine și să arbo-

reze aceleași principii față de marile chestiuni naționale.

Nu venirea la putere a unui nou guvern poate să influențeze concepțiile și atitudinea politică a partidului național transilvănean.

Aceste concepții și această atitudine sunt prea strâns legate de trecutul său, ieșit din cele mai adânci și mai sincere convingeri democratice, pentru ca ele să poată fi supuse efectelor și influențelor trecătoare ale schimbărilor de guverne și ale evenimentelor politice ce nu-și găsesc explicația într'o logică infailibilă și prin aceasta necesară.

Partidul național român își îndeplinește o sfântă datorie ținând sus și nepătat, față de variabilitatea împrejurărilor politice, stindardul ideilor sale democratice, pe care îl va apăra până la ultimul său argument și până la ultima sa convingere, cu siguranța de minte și de suflet că în cele din urmă va reuși să-l ducă la isbândă.

Partidul național de peste munți, or care au fost împrejurările politice, a ținut însă să dea luptele sale punându-se totdeauna pe un teren de perfectă legalitate, pentru că numai această cale a unei legalități ireproșabile poate să asigure frumusețea triumfului final.

În noua situație ce se oferă, deși aceasta e departe de a fi expresia fidelă a celeia ce ar fi fost necesară în momentele de față, Partidul național român va duce mai departe lupta sa pentru apărarea celor mai înalte idealuri democratice, menținându-se însă totdeauna în limitele cele mai stricte ale legalității, care onorează pe susținătorii desinteresati și convingși ai idealurilor nobile și ai marilor idei.

Lucrările pentru împrăștierea în jud. Arad.

Lucrările pentru împrăștierea țărănilor, conform dispozițiilor reformei agrare, sunt în curs în întreg județul Arad. Cererile de expropriere sosite până acum la comisia județeană au fost toate trimise spre dezbateri comisiunilor locale.

Odată cu aceste lucrări se face și arendarea cerută de țărani, a moșiilor expropriabile, dar încă nearândate.

Lucrările de până acum ale comisiunilor locale au pretutindeni decurs mulțumitor. Din partea comisiunilor se pun toate silințele pentru mulțumirea dorințelor arătate, de țărani, în limitele precizate în reforma agrară.

Retragerea brigadei Erhardt.

Berlin. — Brigada de marinari, condusă de contraamiralul Erhardt, îndată după ce Kapp a părăsit Berlinul cu automobilul, a început retragerea spre Hamburg.

Populațiunea capitalei luând cunoștință de căderea lui Kapp, a luat atitudine hostilă față de brigada de marinari. Aceștia, provocați de câteva împușcături din public, s-au desfășurat în linie de atac și au tras cu mitralierele în imensa mulțime, care se postase de-alungul șoselei "Unter der Linden". Se numără 170 morți și mai multe mii de răniți.

O consternare nemotivată.

În ziarele maghiare din localitate se discută de câteva zile chestia limbei, de care se vor putea folosi în viitor avocații înaintea judecătorilor.

Discuția s'a format în baza unei declarații pe care se predindea că ar fi făcut-o președintele tribunalului din localitate, d. Avramescu, în senzul că începând dela 13 Aprilie toate actele ce se vor adresa tribunalului, vor trebui să fie redactate în limba oficială a statului, adică în limba română.

Din discuția ce a urmat reiese că avocații neromâni ar fi întâmpinați, deplin consternați, aceasta dispoziție ce i-ar nedreptăți și care nici decum nu ar fi în conformitate cu drepturile minorităților.

Consternarea avocaților neromâni din localitate însă nu e nici de cum motivată. În Octombrie, când ei au depus jurământul față de statul român, președintele tribunalului li-a adus la cunoștință ordonanța E. D., care spune că șase luni, după depunerea jurământului toate actele înaintate de avocați vor trebui să fie redactate în limba statului.

Avocații, în toate statele nu se pot folosi înaintea judecătorilor, decât de limba oficială a statului, iar dreptul minorităților nici decum nu poate privi funcțiunea lor.

Avocații neromâni, cu unele excepții, par a nu-și fi dat osteneală să-și însușească limba statului ceea ce este regretabil dacă se ține seamă de faptul, că li s'a spus, cu șase luni în urmă care avea să fie situația legală după acest interval de timp.

O telegramă a dlui Vaida

În momentele în care criza politică lua forma cea mai acută, încheindu-se prin retragerea silită și precipitată a guvernului, d. Vaida Voievod își continua liniștit și senin activitatea lui în streinătate, căutând să ducă la bun sfârșit tratativele urmate de dsa în chestiile cele mai importante pentru neam.

Probabil că în acele momente d. Vaida Voievod, în cazul când i s'ar fi putut aduce imediat la cunoștință știrea căderii guvernului, ar fi refuzat să creadă în realitatea ei.

În adevăr ar fi fost și greu ca primul ministru să ajungă la o asemenea concluzie atuncea când trimetea președinților corporilor legiuitoare telegrama pe care o reproducem mai jos:

"Sper că în scurt timp — două sau trei săptămâni — toate chestiunile importante vor fi definitiv rezolvate. Atât pacea cu Ungaria ca și cea cu Rusia precum și recunoașterea Basarabiei (de către Rusia) sunt pe punctul de a fi rezolvate.

Știrile alarmante ca și discuțiile pasionate micșorează prestigiul țării. Tot ce se petrece la București ajunge repede la cunoștința faciilor răspunzători ai țării aliate".

Știrile alarmante și discuțiile pasionate micșorează prestigiul țării: iată ce adevăruri spunea primul delegat al României, la Conferința de pace, tocmai atuncea când avea să primească știrea "cea mai alarmantă" pe care ar fi putut să și-o închipue.

Din rândurile de mai sus se poate vedea impresia ce a produs în streinătate căderea guvernului Vaida, cum și efectul ce a trebuit să se producă relativ la soluționarea de conferință a marilor probleme românești.

INFORMAȚII

— Camera elenă a ratificat tratatul de pace cu Germania, Austria și Bulgaria.

— D. Trumbici refuzând să primească ministrul de externe, acest portofoliu s'a încredințat lui Spalacovici, fost ministru plenipotențiar sârb, la Sofia și Petrograd.

Au mai eșit din cabinet d-nii Crașnița ministrul minelor și pădurilor și Hamgeak ministrul reformelor agrare.

In locul lor au fost numiți d-nii Covacevici la mine și Crașnici la reforma agrară.

— Subscrierile pentru împrumutul intern, vor începe în ziua de 25 Martie a. c.

D. C. Argetoianu, noul ministru de finanțe, a avut o conferință cu bancherii din Capitală pentru a se lua dispozițiuni, în vederea lansării împrumutului.

— Intențiunea guvernului era, — azi nu se mai vorbește de aceasta — de a înlocui pe funcționarii CFR, de naționalitate streină cu funcționarii români din vechiul regat, în toate centrele dela frontiera dinspre Ungaria și Rusia. Șireea aceasta este tradusă publicului de zărele din Budapesta, în sensul că guvernul român, „în vederea apropiatului plebiscit ce se va ține în Ardeal, voeste și în modul acesta să-și asigure mari avantaje”. Mai anunță că guvernul are de gând să execute aceste transterări în curs de 24 ore, iar pe cei cari s'ar opune să-i înainteze Curții Marțiale.

Aceste și altele la fel sunt acum ultimele mijloace prin cari presa maghiară continuă a menține speranța maghiarilor din pustă, că și antanta aderează la „integritatea teritorială a Ungariei milenare”.

— Convocare. Doamnele și dsoarele institutoare și dnii institutori dela școlile primare, aflătoare pe teritoriul plasei Radna, precum și toți binevoitorii culturii sunt invitați la ședința de constituire a cercului cultural din plasa Radna, ce se va ține Joi la 1 Aprilie (19 Martie) a. c. la ora 9 a. m. în localul școlii primare naționale.

Ordinea de zi va fi următoare: Participare la chemarea Duhului sf., care se va oficia la ora 8 a. m. în sf. biserică din Radna. Deschiderea adunării. Alegerea biroului pe un period de 3 ani. Uniforma pionerilor culturii, disertatie. Eventuale propuneri și interpelări. Păuliș, la 1 (14) Martie 1920. Iulian Lucaș, delegat al secției.

— Spitalul de copii din localitate trecând sub direcție română, astăzi Duminică, 21 Martie orele 11 și jumătate, se va ține o slujbă religioasă în „Spitalul de copii”.

— Sub presiunea evenimentelor revoluționare din Germania, cercurile comerciale din Washington s'au alarmat. Marca a scăzut în ultimile zile cu 35 la sută.

Mulțumită. Taturor prietenilor și cunoscuților, cari au încercat prin scris sau grai viu să-mi aducă o mângăere, mie și copilașilor mei, pentru ireparabila pierdere, le exprim cele mai călduroase și prietenești mulțumite. — Ioan Berzovan, prim-exactor al orașului Arad.

— D. Fag Balteanu dela tribunalul din Mehedintzi, a fost numit, după propria sa cerere, consilier la tribunalul din Arad. D. Balteanu depunând jurământul și-a ocupat eri postul.

— Ziarul „Țara Nouă” anunță că la 1 Aprilie va apare decretul de amnestie generală, cuprinzând clause de îngrădire ca în Franța.

— Vineri seara a avut loc la Bacurești un banchet, dat de M. C. G. în onoarea d-ului general Prezan, care, după desființarea definitivă a M. C. G. va pleca în misiune specială la Paris.

— „Țara Nouă”, este informată, că d. N. Iorga, actualul președinte al Camerei, va demisiona imediat după redeschiderea Camerei.

— Un ciclon îngrozitor a pustiit în întreg județul Dolj, făcând pagube enorme. În Craiova au fost înfundate a două mii de case.

— Ziarul „Universul” anunță că Vineri d. a. au avut loc ciocniri între socialiștii internaționaliști și socialiștii naționaliști români din Iași. Poliția din Iași a arestat pe indivizii comuniști Imrei István, Arnold Jakobowitz, Alexandrow și Mossa Elias, veniți acolo din Ungaria, pentru a organiza revoluția comunistă.

Au mai fost arestați Bogyó Sándor, comisarul sindicatului comunist maghiar din ținuturile uigurene, fost locotenent în reg. 2 al lui Bela Kun, venit cu scrisori de drum false, din Budapesta, cu însărcinarea de a organiza agitații la Iași, cum și Jozsi (?) din Timișoara, asupra căruia s'au găsit mai multe scrisori cu conținut comunist.

— D. ministru de finanțe Argetoianu, a avut o lungă consițăuire cu reprezentanții tuturor băncilor din capitală, în vederea lansării împrumutului intern. D. ministru Argetoianu, a declarat că a preparat aranjamente financiare, ce vor contribui în mare măsură la urcarea valutei.

— Parchetul militar din Sofia a arestat pe generalul Raiciu Petroff, fost guvernator militar al Serbiei pe timpul ocupațiunei bulgare, acuzat că a ordonat jefuirea populațiunei din Serbia, fapt pentru care va fi trimis în judecate tribunalului militar.

S'a ordonat de asemenea și arestarea generalului Tantiloff, fost reprezentat al guvernului bulgar în administrația militară a teritoriilor din România, în timpul ocupației.

Generalul Tantiloff condamnat de tribunalul militar din Sofia anul trecut la 5 ani muncă silnică și degradare, a fost în urmă pus în libertate.

Ordonându-se alte cercetări Tantiloff a fost din nou arestat.

— S'a luat decizia să se pue în circulație trenurile accelerate No. 9 și 10 între București-Predeal-Brașov, No. 11 și 12 între București-Galați și înapoi după măsurile următoare:

No. 9 va pleca din Brașov la ora 19 și va sosi în Brașov la ora 1.30; trenul No. 10 va pleca din Brașov la ora 9 și va sosi în București la ora 14.20.

Ambele trenuri au legături în Brașov cu trenurile 513 și 514, spre și dela Oradea-Mare, având vagon de dormit între București-Oradea-Mare și înapoi

Trenul No. 11 va pleca din București la ora 22.40 și va sosi în Galați la ora 6.25. Trenul No. 12 va pleca din Galați la ora 22 și va sosi în București la ora 6.

— Abonații din Iosta Ungarie cari scriu scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea unghurească.

— Regele Italiei a acceptat demisiunea miniștrilor: Rosai, Tedesco, Albrici, Bacceli, Pantano, Devito, Visochi, Schantzer, Chimienti, Nava: numind pe Nitti, la interne și colonii; Schanzer la finanțe, Luzzati tezaur, Bonomi război; Torre instrucțiune publică; Deneva lucrări publice și transportul intern; Falcioai agricultura; Alessio poștă, telegraf, Raineri teritoriul liberat.

x Deschidere de sanatoriu. S'a deschis sanatorul dr. Mann din strada Kazinczy Nr. 10. Sanatorul își are camerele sale comode spre parc, cu salele de operații și laboratorii pentru Röntgen.

Oricine își poate alege medicul, îngrijire și prevedere excelentă. Sunt garanții că această instituțiune prin menirea sa să umple un gol în Arad. Telefon Nr. 532. Ma 937-3

Chestia adriatică și Americă.

Washington. — Senatul american s'a pronunțat cu 58 voturi contra 22, pentru imediată rezolvire a problemei italo-jugoslave.

Noul guvern suedez.

Stockholm. — Guvernul Branting a depus eri jurământul. Toți ministri sunt socialiști și doresc reluarea imediată a raporturilor comerciale cu Rusia sovietică

Impotriva colporterilor de știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) acei cari, fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri, fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a servi, sau trada, să aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de război.

AVIZ.

Comenduirea pieței și garnizoanei Arad, aduce la cunoștința locatitorilor din localitate că înțelesul ordonanței circulare nru 10971 Div. 19, ofițerii și funcționarii militari, cari aparțin Regimentului 93 și 109 Infanterie, 42 obuziere, 17 călărași și batalionului 19 pioneri — fiind aceste regimentelor arădane — vor avea să-și plătească locuințele, conform înțelegerii matuale, cu începere dela 1 Februarie.

Colonel Barboși.

RECLAMA ESTE SUFLETUL COMERCIULUI.

Literatură.

Poemele păcatului.

— Tuturor femeilor frumoase. —

de: Aurel Popovici.

I.

Intăia poveste.

Apare din brazda de nor dantelat
Ușoară, frumoasa poveste,
Ce știe de 'ntăiul amor, închegat
In drumul vieței aceste...

O văd cum se pierde ușor tremurând
Și pleacă pe câmpul de stele,
Cu ninbul durerii, născut de curând
Din spuma gândirilor mele.

O văd cum se duce și tremur de dor,
Căci lacrima viselor mele
S'așterne, ca roua pe 'ntinsul covor,
Țesut înainte'i de stele.

„Naivă poveste din dorul dintăi,
In drumul vieței aceste
Tot se repetă, Tu singură vii
O singură dată, poveste!”

II.

Două diamante negre.

Razele se frâng în ele cu lucirea lor senină,
Noapte plină de 'ntunec, noapte plină de
lumină
Și revarsă raze negre, cari se răspândesc
leteric
Flăcări pline de văpaie, flăcări pline de 'n-
tunec!

Două diamante negre, cu lucirea lor adâncă
Le-am văzut de mult odată și mă torturează
încă.
In privirea lor grozavă rād păcatele secrete,
Străns'e într'un mănunchiu de raze luminoase
și discrete.

Două diamante negre, ochii Tăi, ca de ca-
ldă,
Spun povești orientale, când cu zâmbet de
stăpână
Tu privești în ochi-mi tulburi dornici de-o
viață nouă,
Cum îmi tremură pe gene, lacrima, un fir de
rouă.

Și povestea lor îmi fură toate visurile mele,
Toate nopțile păgâne, paturile cu dantele;
M'au făcut să uit de-odată chipul vechilor
lamante,
Să doresc fără nădejde, două negre diamante...

Garda rosie germană în acțiune.

Berlin. — Garda rosie germană, în-
dată după retragerea guvernului Kapp, a
dat asalt edificiilor publice, în Berlin,
München și Stuttgart. Pretutindeni a fost
însă invinsă, lăsând pe străzi sute de morți.
La Stuttgart și München, spitalele s'au um-
plut cu răniți, toți membrii a gardei
roșii.

Revoluția din Germania.

Retragerea lui Kapp, — Dictatura militară. —
Incetarea grevelor.

Berlin. — *Retragerea cancelarului re-
voluționar Kapp, este oficial confirmată.*

*Trupele revoluționare încetiruite în
Berlin, au părăsit Berlinul în cursul nopții
de 18-19 Martie.*

*S'a destăințat imediat censura telefoni-
că și alte restricțiuni impuse de dictatura
militară.*

*La răspândirea știrii despre retrage-
rea lui Kapp, greva generală a încetat ime-
diat pretutindeni, afară de aceea a runcio-
narilor și muncitorilor dela C. F.*

*Comitetul executiv al greviștilor dela C.
F., a lansat un apel telegrafic, către toți
muncitorii, spunând, că greva trebuie să înceteze
îndată, scopul fiind ajuns.*

*Totuși la Nürnberg, dintr'o neînțelegere
a situației, au avut loc grave ciocniri între
muncitorime și reichswehr, rămâind pe străzi
mai multe sute de victime, între ei 140 de
morți.*

*In mijlocul desorientării de o zi, comu-
niștii concentrați în cartierele extreme, au
aseșiat clădirile publice, făcând baricade pe
străzile principale.*

*La Berlin s'a petrecut acelaș lucru, ora-
șul rămâind în complect întuneric, din cauză
că forțele comuniste au ocupat uzinele elec-
trice și pe cele de gaz.*

*Spre dimineață însă, comuniștii au fost
alungați.*

*Mai multe sute de comuniști au fost
uciși.*

*Guvernul Bauer este în drum spre Ber-
lin. Președintele Ebert, a sosit în dimineața
zilei de 19, cu automobilul la Berlin.*

*Manifestul lansat pe cale telegrafică, a
fost afișat repede în tot imperiul german.*

*Guvernul central se arată satisfăcut de
dovada că în Germania democrația s'a dove-
dit nebiruită.*

*Aduce pentru aceasta mulțumiri speciale
muncitorimeii bine organizată. Continuă apoi
astfel: „In republica germană refacerea între-
ruptă câteva zile, trebuie reluată, de aceea
muncitorimea trebuie să depună îndată arma
ei teribilă. Greva generală, trebuie să înceteze
și trebuie reluat lucrul cu mai multă dragoste
de muncă, pentru ca pierderile ultimelor zile
să fie reparate.”*

*Guvernul a luat toate măsurile — spune
manifestul — ca trădătorii să fie exemplar pe-
depsiți.*

*Guvernul se va îngriji, că armata să nu
se mai amestece în viitor în afacerile politice
ale statului.*

*Partidul social democrat german, a lan-
sat de asemenea un manifest către populație,
solicitând muncitorimea să reîntre în fabrici
și uzine, să reia lucrul în uzine și ateliere, —
dar să fie gata de luptă contra ori cărei
reacțiuni.*

*Guvernul reîntors la Berlin, în urma svo-
nurilor despre pregătirile comuniștilor prin
mahalatele orașului a ordonat armatei să ocupe
toate străzile cari duc spre periferiile ora-
șului.*

*Armata ocupând aceste străzi, pe unele
le-a blocat cu rețele de sârmă ghimpată.*

*Circulațiunea tramvaelor la Berlin încă
nu s'a reluat*

*Ziarele în primele 24 ore dela revenirea
guvernului Bauer, nu au apărut.*

*Trupele baltice, cari la știria despre lo-
vitura dată de Kapp, s'au pus în mișcare spre
Hamburg, au sosit acolo, tocmai după retra-
gerea lui Kapp. Aceste trupe intenționând să
ocupe orașul prin surprindere, s'au dat crân-*

*cene lupte între armata baltică și gărzile
sprijinite de batalioane de muncitori.*

*Luptele s'au terminat cu înfrângerea și desar-
marea trupelor baltice, cari au fost înaintate
sub escortă puternică spre Berlin. Agitațiile
comuniste sunt pe sfârșite în toată Germania.*

Apponyi despre situația
Ungariei.

Paris. — *La 18 c. adunarea națională
maghiară a primit o telegramă a contelui
Albert Apponyi, în care acesta declină orice
răspundere pentru absoluta nereușită a pro-
gramului cu care a plecat la Paris.*

*Spune apoi, că atrocitățile și ilegalită-
țile comise în Ungaria de reginul Horthy,
față de unele naționalități și evrei, au fă-
cut o foarte rea impresiune asupra confe-
rinței de pace.*

*Simonyi-Semadan, după ce a dat ce-
tire acestei scrisori în adunarea națională
a declarat, că datele înaintate de comisii-
nile speciale antante sau de particulari și
ziariști streini, nu corespund situației
fapt și sunt rezultatul modului cu care este
privită și azi națiunea maghiară de cinea
antantă și de toți vecinii.*

*Adunarea națională a hotărât să tri-
mită telegrafic contelui Apponyi, o telegramă
în care să se protesteze contra tuturor a-
trocităților atribuite armatei lui Horthy sau
funcționarilor actualului guvern.*

Sir George Clerk, către pri-
marul din Bratislava.

Praga. — *Sir George Clerk, marele fi o-
mân, cunoscut mai în urmă prin activi atea
sa de plenipotențiar extraordinar al conferin-
ței de pace la Budapesta, și numit de curând
ambasador al Angliei la Praga, cu primul
aeroplan al postei aeriene, dintre Praga și
Pozsony, a trimis primarului capitalei Slo-
vaciei următoarea scrisoare:*

*„Ambasada engleză, 14 Martie
Domnuie! Mă folosesc de cea dintăiu
ziune, ce mi se oferă cu prilejul călătoriei
primului aeroplan al postei aeriene, la Bratis-
lava, ca prin pilotul aeroplanului, C. R. Mc-
Mullin sublocotenent, să trimit salutul meu
fruntașului aceluși oraș.*

*Orașul doastră cu atâtea monumente
istorice, a câștigat o nouă însemnătate, deven-
ind capitala Slovaciei. Din parte-mi sunt
fericit, că inițiativa ușurării și accelerării
comunicației dintre Praga și Slovacia se do-
reste unei societăți de întreprinderi aeronau-
tice engleze: Aier Manufacturing Company.
Primiți salutul meu pretinesc. Ziarele maghiare
din Budapesta însoțesc cu lungi comentarii
această scrisoare a lui Clerk, și amătesc cu
acest prilej că odinioară tocmai Clerk fusese
acela, care nu o dat nici o desăințire s'ocor-
ri'or aduse de presa din Ungaria, că Pozsony
„cel mai maghiar oraș al țostei Ungarii” va
fi cedat Ungariei. Acum când Bratislava nu
mai este Pozsony, Clerk este acuzat de
unguri, de nesinceritate.*

*Presa anunță că Ungaria nu a renun-
și nici va renunța vr'odată la al doi
mărgăritar al Dunerei „maghiare” la Bratisla-*

Viața în Sibiu.

— Dela corespondentul nostru permanent. —

Am deschis fereastra ca să iasă fumul pe care vânturile mi-l aruncă prin coș din sobă în cameră. Trei bucăți de lemn verde — atâtea mi-a adus servitorul oțelului la care stau — sfârâie cu spume în bătaia flacărilor din aschii de brad.

Pe peretele din fața ferestrei, un calendar de părete arată numărul 14 scris cu roșu de desuțul lunei Martie.

Filele acestui calendar fâlfăie, lovindu-se și întrebându-se în sunetele plângătoare ale vânturilor ce-mi răscolește totul în odaie.

Fulgi răsleți, se cern luați de vânt și se topesc în noroiul apăsător al străzii, iar deasupra coperișurilor se înalță, departe, pe fondul plumburiu al cerului, conturile Carpaților albi, brăzdați de fâșii de umbre albastre.

Am închis fereastra și descurajat de a mai încerca să scot fumul din odaie, mă îmbrac și plec pe stradă.

Două zile am umblat degeaba din casă în casă să găsec o cameră.

De mâine trebuie să mă mut dela oțel și sunt nevoit să-mi caut încă azi locuință. Cu toată mizeria de timp.

În Sibiu este de două ori populația din timp de pace și părinților orașului le dă foarte mult de gândit problema locuințelor și mai mult de gândit bieților vagabonzi fără locuință.

Sunt la o casă. Iese o servitoare.

— Bitte... caut o odaie pentru 15 zile, cu preț foarte bun.

— Wi'habn nicht"... Și plec mai departe.

Intr'un loc iese o servitoare, într'altul o bătrână, o duduie și ca un făcut aceiași ochi albaștri, bătrâni sau tineri și același răspuns... „Wi'habn nicht"... fii trânteste mânăioasă ușa.

Au și dreptate, zilnic cel puțin 20 de răspunsuri de acestea.

Întâlnesc un prieten, se plânge tot de lipsa de locuință. El are nevoie de 3 odăi, o bucătărie... Neferocitul... și mă mângâie în năcazul meu, că ce ași face de a-și avea și eu familie ca prietenul meu.

Masa o lau la un restaurant din centru. Lista de bucate, abundentă însă prețuri foarte exagerate. Se pregătește altfel binisor și dacă ești tare în pungă îți poți permite lux din timp de pace.

Bursa nu prezintă schimbări, ba chiar se pare a fi într'un fel de amorteala de un timp încoaci. Leul cotează 2'50 - 2'60.

Magazinele sunt bine asortate. Găsești articole din timp de pace deși prețurile sunt foarte mari.

Îndeosebi măcelăriile, echivalează în facerea felurilor și calităților de mezeluri cu măcelăriile din timp de pace. Natural, prețurile nu.

Iar ceea ce privește distracțiile, lumea nu duce lipsă. De câțiva timp joacă în teatrul orașenesc, trupa teatrală bucureșteană „I. L. Caragiale", după cât sunt informat cu un repertoriu variat și bine ales.

Intr'o scrisoare viitoare voi scrie despre aceasta. C. H.

Noul tarif de călători și mărfuri pe C. F. R.

La 1 Aprilie va intra în vigoare un nou tarif de călători, mărfuri și bagaje pe căile ferate.

Taxe de călătorie din noul tarif sunt cele ale tarifului din 1916 sporite cu: 250 la sută pentru clasa I, 200 la sută pentru clasa II-a și cu 150 la sută pentru a III-a.

Taxe de bagaje și câini sunt cele din 1916 sporite cu 200 la sută.

Pentru înlesnirea perceperei acestor taxe, prețurile de călătorie în noul tarif sunt rotunjite numai la lei întregi. Dela data de 1 Aprilie biletele de călătorie nu se vor corecta și se vor vinde cu prețurile tipărite pe ele.

Transporturile efectuate cu trenurile de călători și mixte, se taxează pe baza taxelor tarifului de bagaje cel nou, când sunt predate cu scrisori de trăsură.

Glasuri din public.

Mai multă democrație în administrația rurală.

Vremile schimbate cer democratizarea largă și sănătoasă a tuturor orânduirilor sociale. Între acele orânduri e și administrația sătească. În vremile trecute toate ușile ei erau închise pentru orice democrație adevărată.

Sus la oraș „solgăbirăul" iar jos în comune „oamenii lui", notarii, ei aranjau și nesocotiau toate celea.

Comitetul „reprezentată" cu „aleșii" și „viriliștii" ei erau numai o formă goală care se întrunea de două ori pe an să „asculte" și „să aproabe" protocolul și socotelile, făcute și încheiate „gata."

Legea comunală și aplicarea ei era cel mai negru absolutism. Față de așa administrație au fost și sunt de înțeles eșirile aspre și violente din vremea revoluției împotriva ei.

Sfaturile naționale cari după revoluție au luat locul administrației au fost porțile mai largi pe cari le-a deschis și prin cari a intrat curentul democrației adus din câmpurile și fronturile jertfelor, suferințelor și a morții.

Sfaturile naționale cu forma lor democratică, au trezit încredere și liniște în poporul care-și depusese afacerile în mâinile aleșilor și încrezuților lui.

Azi cu grijă observăm cum lucrurile se întorc la năvaurile vechi. În foarte multe locuri dela desființarea sfaturilor nici un fel de comitet nu s'a mai ținut și nu numai poporul dar chiar nici noi „ăștia" „mai inteligenți", nu știm despre ce face și cum să face administrarea comunei.

Vremurile nu mai sunt cele de ieri și nici poporul nu mai e cel de altă dată.

Intr'o călătorie către Arad am dat în vorbă cu un țaran. Vorbind despre una-alta am dat în vorbă și despre stările din vremea războiului.

Cu amărăciune vorbea țaranul despre acele stări. Cu indignare vorbea de „b răul" care eșea în pragul birtului și striga „să știți oameni buni că pe care vreau, putei am să-l trimet (la lucru de războiu) și pe care vreau, să-l feresc." (Mă gândiam că și Pilat să îngâmfa așa către Isus.) Și să înțelege beutura curgea gîrlă către „domnul birău."

Și amărăciunea am văzut o străuind și azi în sufletul țaranului — căci, zicea el, că și acum „birăul singur" imparte la cine vrea, cum vrea și cât vrea din petrolu, zahăr, alimente și articole „oficioase".

Nu e bine să se devieze dela principii la petrolu, zahăr și alte mărunțisuri. Precum însă din stropi se face apa, tot așa și din lucruri mărunte, din felul de cele mai multe ori necorect, cum să distribuesc, se strânge strop cu strop amărăciunea în sufletul poporului.

Un sac cu zahăr b. o. nu-i un lucru mare dar prin proasta distribuie imparte în sat mai multă amărăciune decât i dulceața din el.

Oare când e vorba de împărțit nu să poate forma o comisie locală comunală din săteni și atunci șoaptele ar înceta? — Poporul nostru nu are pretenții în ce privește cantitatea. Evantul cel mai mic îl mulțumește decă observă dreptate.

Stările comunale actuale nu sunt cele bune. Dacă împrejurările ne țin deocamdată în cadrul vechilor orânduiri asta nu înseamnă, nu poate însemna, că și duhul din ele trebuie să fie același: învechit, oligarch, potrivit vremilor democratice de azi.

Odată și odată poporul va fi chemat să ia parte activă la conducerea treburilor statului și din punctul acesta de vedere el trebuie pregătit încă de acum.

Până când însă va fi ținut departe — el va crede mereu că oamenii poartă vina vremilor de azi.

Și până ce parlamentul va așeza pe baze largi democratice administrația de azi — ar fi bine în interesul tinerului nostru stat, să existe mai multă democrație în administrația noastră rurală.

Vidra de sus.

Iosif Trifa, preot.

In chestia agrară.

D. Paul Bujor, președintele Senatului între altele a declarat următoarele ziarului „Iz-bânda" cu privire la ceea ce este de făcut:

„Singurul mijloc e unirea, într'un singur mănunchiu a tuturor forțelor cu adevărat democratice din parlamentul actual și din țara întreagă, singurul care ar putea realiza înfăptuirea reformelor populare, singurul care va putea judeca și încheia procesul acesta care dăinuiește de secole între marea și mica proprietate și mai ales azi când pentru prima oară stau față în față, la proces, cele două părți interesate: marii proprietari și țărani.

Dacă guvernul actual va îngădui judecarea și încheierea acestui proces, așa cum cere dreptatea celor mulți și obișnuiți, atunci democrația țărănească din parlamentul actual își va continua opera legală începută cu aceiași convingere și cinste și în baza acelui program: dacă nu, ea va aștepta timpuri mai prielnice pentru desăvârșirea integrală a dreptelor revendicări așteptate de masele mari muncitorești, în special dela sate. Vom mai aștepta, luptând însă până când oligarhia noastră se va convinge că un drept pe care nu voești să-l dai de bună voe vei isprăvi prin a-l da de nevoie.

Bibliografii.

„Curierul Judiciar" pe Martie cu următorul sumar:

— Câteva reflecții... de d-l N. C. Schina, Președinte la Curtea de apel București:

— Jocurile la noroc, din punct de vedere penal, de d-l Ion B. Georgescu prim-procuror Trib. Dolj;

— Demisia Consiliului de disciplină în fața adunării Baroului de Ilfov, de d-l avocat Popescu Tudor:

— Bibliotecile Trib. Basarabia. (Lipsa codurilor uzuale: Donici, Armenopol și Hrisovul lui Mavrocordat), de d-l judecător Const. Doboș;

— Cronica Judiciară: Femeia avocat, de Gricon; Chestiunea chiriilor în Franța și Chestiunea eredului aparent, de d-l Profesor G. Plastara; — Recenzii de E. C. Decusara; — Bibliografii.

JURISPRUDENȚA:

— Trib. Buzău S. II: Const. Niculescu zis Jurubiță și G. Moldovanu zis Broscu (De când începe să curgă dată reconfirmării mandatului de arestare), cu o Notă de d-l Dr. E. C. Decusara.

— Trib. Prahova, s. I: Al. M. Ionescu cu Vasilichia Leon Balaban. (În vânzările pentru eșire din indivizie, nu există vânzare în cont. — Nu se poate vinde prin licitație publică numai partea dotală, ci întreg imobilul.)

— Cas. I: Compensațiune legală. — Condițiuni. — Recurs făcut de partea câștigătoare. — Inadmisibilitate chiar când instanța de fond n'a motivat suficient soluțiunea dată litigiului.

— Cas. II: 1) Opoziție la ordonanța judecătorului-instructor făcută de procurorul general. — Notificare. — Termen. — Calcularea lor. — 2) Uitraj. — Competința judecătorilor de ocoale. — 3) Legea măsurilor excepționale. — Apel. — Modul de introducere și termenul.

— Cas. III: 1) Legea din 9 Ianuarie 1917, pentru suspendarea stabilității funcționarilor depinzând de Ministerul de Interne. — Revocarea. — Formele cerute. — Aprecieria gravității faptelor de atributul Ministerului. 2. Legea din 9 Ianuarie 1917, pentru suspendarea stabilității funcționarilor Ministerului de interne. Neabrogarea ei până astăzi.

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Teatrul APOLLO

În 17, 18, 19, 20 și 21 Martie

După romanul lui Alexandru Dumas (bătrânul)

În 8 părți. Partea I.

Contele Monte Christó

Istorie de aventuri în 4 acte
Prim actor MATHOT J.
Te 614

Teatrul URANIA

În 20, 21 și 22 Martie

Atracție Pathé

Flacăra Simbolică
Dramă socială în 4 acte.

În rolul principal cu Dra Berthe Nelson dela Comedia Franceză.

Ultima oră.

D. Vaida-Voevod la București.

Cluj. — D. Vaida-Voevod, a sosit azi, Duminecă, 21 Martie la București. D. Vaida s-a reîntors din Paris, refuzând să primească a reprezenta guvernul dlui general Averescu, în calitate de prim delegat al României la Conferința de pace.

D-nii Goldiș și Goga au intrat în cabinet.

BUCUREȘTI. — D. Vasile Goldiș și d. Octavian Goga, după o consfătuire prealabilă cu partidul național, au intrat în cabinetul generalului Averescu, ca miniștri fără portofoliu.

După depunerea jurământului dlor au avut o consfătuire de două ore cu d. Iuliu Maniu.

Partidul național liber, în acțiunile sale.

București. — D. ministru Goldiș, a declarat, că intrarea în guvern a miniștrilor ardeleni fără portofoliu, nu angajează partidul național, față de guvernul Averescu, partidul păstrându-și întreaga libertatea de acțiune.

D. Iuliu Maniu la București.

Cluj. — D. Iuliu Maniu a plecat ieri dimineață Sâmbătă, la București. D. Iuliu Maniu va propune complectă reorganizare a ministerului industriei și comerțului, cu secțiile: direcțiunea generală a industriei, cuprinzând direcțiunea industriei mari, direcțiunea industriei mici și direcțiunea refacerii industriei. Se va înființa imediat direcțiunea generală a statisticii.

Manifestul Partidului național ardelen.

București — Comitetul central al partidului național român din Ardeal, a alcătuit un important manifest către alegătorii ardeleni, despre activitatea fostului guvern Vaida Voevod, și despre viitoarea atitudine a Partidului național față de guvernul generalului Averescu, și față de evenimentele interne.

Comitetul central s'a întrunit ieri, Sâmbătă seara la orele 6, într-o ședință intimă.

Pentru regatul albanez.

Milano. — «Corriere della Sera» anunță, că trupele franceze, au evacuat capitala Albaniei, orașul și portul Scutari, predându-l comandamentului suprem al trupelor albaneze. Tesirea trupelor franceze a avut loc în mijlocul unor ovacțiuni sincere, întreg orașul și creștii portului, fiind decorate cu flori și stindarde albaneze și franceze.

Arestări în Germania.

Berlin. — Imediat după retragerea comitetului contrarevoluționar monarhist, guvernul german, a ordonat arestarea lui Kapp și a contraamiralului Trotha, capi contrarevoluțiunii militare.

Demobilizarea parțială.

București. — M. S. Regele, a semnat decretul de demobilizare parțială. Demobilizarea parțială a început la 20 Martie c. Decretul regal dă drept guvernului, să cheme la nevoie contingentele necesare.

Censurat: C. Teodorescu.

BANCA CENTRALĂ PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ SOC. PE ACȚII, CLUJ. STR. REGINA MARIA No 6.

PROSPECT.

E tocmai un an de când s'a plămădit înființarea Băncii Centrale pentru industrie și comerț s. p. a. în Sibiu cu un capital societărilor inițial de 15,000 000 Cor. și deși și-a început activitatea sub împrejurări atât de grele abia în luna Maiu 1919, în scurt timp a prestat mai mult decât ar fi putut aștepta oricine.

În urma împrejurărilor schimbate la finea lunii Noemvrie a. tr. și-a mutat sediul la Cluj, lăsând la Sibiu o filială și urmând a-și deschide o serie de filiale, conform programului de muncă bine chibzuit și precizat.

Mărimea și importanța afacerilor diverse ce le desfășoară în butul tuturor dificultăților enorme valutare, de transport, etc., a determinat Consiliul de Administrație de a propune Adunării Generale extraordinare convocate pe 19 Ianuarie 1920 urcarea capitalului societărilor de la 15,000 000 Cor. până la 100,000,000 Cor. emițând până la 170,000 bucăți acții noi în valoarea nominală de câte 500 Cor ceeace s'a decis cu unanimitate acceptându-se următoarea propunere făcută din partea Consiliului de Administrație Adunării Generale.

Să propune Adunării Generale să autorizeze Consiliul de Administrație ca să emită prospectul pentru înmulțirea capitalului societărilor până la 100,000,000 Cor. ținând cont de următoarele:

1. Pentru acționarii vechi se dă dreptul de optare și anume după fiecare acție veche 2 noi à 600 Cor.

2. Nom. 5,000,000 Cor. se rezervă pentru acele persoane fie chiar și morale cari pe timpul primei subscrierii se aflau sub dominațiune străină, rămânând ca Consiliul de Administrație să decidă în mod definitiv repartizarea acestor acțiuni cari se vor emite cu preț de preferință de 600 Cor.

3. Din restul de 50 000 000 Cor. nom. se va da Creditului Tehnic Transilvănean 1300 de acții cu prețul de 550 Cor. și 2600 acții cu prețul de 600 Cor. precum și unui acționar rămas neconsiderat la 1-a subscriere și anume 25 acții à 550 Cor. și 50 acții à 600 Cor., în ambele cazuri restituind 5% interese după acțiile cu 550 Cor. pro rata temporis.

4. Acțiile nedistribuite conform punctelor 1-3 se vor vinde și la neacționari cu prețul de 1000 Cor. per bucată, fiind Consiliul de administrație îndreptățit a reținea pentru eventualele fuziuni capitalul de lipsă pentru schimbul de acții, care schimb însă nu se va putea face sub prețul de 700 Cor. per acție.

5. Toate acțiile vor beneficia de dividenda anului 1920, deci ratele solvite în anul acesta sunt a se plăti împreună cu 5% interese socotite dela 1 Ianuarie 1920.

6. Consiliul de Administrație se îndrumă, ca despre demersurile făcute și rezultatul emisiunii să facă raport Adunării Generale.

În executarea acestui conclud se dispune următoarele:

a) Fiecare acționar e dator a prezenta certificatul interimar respective cvita de plată despre acțiile din 1-a emisiune dimpreună cu declarația de optare atașată la acest prospect la locurile de plată numite mai la vale, unde se va nota exercitarea votului de opțiune și se va plăti îndată la subscriere cel puțin 50% a valorii acțiilor împreună cu interesele de 5% calculate din 1 Ianuarie 1920.

b) Acele persoane, cari optează din acțiile de sub categoria punctului 2 au să plătească înainte cei puțin 50% a prețului și totodată să dovedească că pe ce bază au făcut această subscriere.

Dat, la Cluj, în 22 Ianuarie 1920.

Pentru Consiliul de Administrație al Băncii Centrale pentru industrie și comerț s. p. a

Rațiu m. p.

Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de a reduce numărul acestor acții, respective a nu primi optarea, în care caz sumele plătite deja se vor restitui respectivului optant.

c) Capitalul provăzut în punctul 4 se pune la subscripție publică și anume pentru teritoriile din fosta Monarhie austro-ungară alipite de vechiul Regat se vor plăti acțiile în Coroane, iar pentru locuitorii vechiului Regat și Basarabia sunt a se plăti exclusiv în Lei la locurile de subscripție în vechiul Regat și anume: 300 pentru vechii acționari și 500 Lei pentru acționarii noi, pentru contul nostru la „Banca Românească”, la Banca Marmarosch Blank & Comp în București și sucursalele ace ora.

Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de a selecționa acțiile subscrise din categoria ad 4.

Termenul ultim de subscriere este 15 Martie 1920.

Acțiile rămase neoptate de vechii acționari cad de sub categoria celor de sub 4.

Consiliul de Administrație are mai departe dreptul să încheie subscrierea și mai curând de termenul ultim de subscriere, din care cauză în propriul interes rugăm pe P. T. vechii acționari și noii subscribenți a grăbi eu optările.

În lipsa de plată a ratelor la termenele fixate, se aplică dispozițiile §-lui 6 din statute, în senzul căruia ratele deja plătite cad în favoarea fondului de rezervă, iar acția neplătită se declară nimicită și în locul aceleia se emite un nou titlu de acție. Despre plățile făcute se eliberează deocamdată titlu provizor.

Plata are să se facă de către supușii de pe teritoriile fostei Monarhii austro-ungare în Coroane stampilate la:

„Banca Centrală” pentru industrie și comerț s. p. a. în Cluj, strada Regina Maria Nr. 6, Filiala acesteia din Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 7, „Albina” inst. de credit și econ. s. p. a. în Sibiu și Filialele acesteia din Brașov, Mediaș, Târgu-Murăș, Lugoj, Sft. Nicolaulmare, Bozoviciu, „Ardeleana” în Orăștie și Filiala acesteia din Petroșeni „Agricola” în Hunedoara, „Arieșana” în Turda, „Auraria” în Abrud, „Aurora”, în Baia-mare, „Bihoreana” în Oradea-mare și Filialele acesteia din Tinca, „Bistrițiana” în Bistrița, „Cassa de păstrate” în Săliște, „Chiorana” în Somcuta-mare, „Codrul în Buteni”, „Concordia” în Gherla, „Coróna” în Bistrița, „Crisana” în Brad, „Decabal” în Deva, „Drăganul” în Beiuș, „Făgețana” în Făget, „Furnica” în Făgăraș, „Gorunul” în Alud, „Geogeană” în Geoagiu, „Hațegana” în Hațeg, „Isvorul” și „Julia” în Alba-Iulia, „Lipovana” în Lipova, „Maramurașana” în Sighetul-Marmației, „Mercur” în Năsăud, „Murășana” în Reghin, „Nădlăcana” în Nădlac, „Oraviciana” în Oravița, „Patria” în Blaj, „Poporul” în Lugoj, „Sătmăreana” în Seini, „Șebeșana” în Sebeșul-săseș, „Șebeșana” în Caransebeș, „Sălăgeana” în Jibou, „Silvania” în Șimleu, „Șoimul” în Uioara, „Someșana” în Dej, „Timișiana” în Timișoara și Filialele acesteia din Delta și Buziaș, „Victoria” în Arad și Filiala acesteia din Șiria, „Vlădeasa” în Huedin.

Supușii vechiului Regat și ai Basarabiei fie ei domiciliați de prezent chiar și pe teritoriile anexate din vechea Monarhie austro-ungară, — au să facă plata în Lei și anume la: Banca Românească, București, la Banca Marmarosch Blank & Comp., București, precum și la sucursala acestora.

I. Vulcu m. p.

PUBLICAȚIUNE.

În ziua de 25 Martie a. c. fiindu-se lici-
tație în cancelaria Biroului Intendenței Diviziei 1
Vânători din Strada Popa Gheorghe No 3, pen-
tru furnizarea de registre și imprimare necesare
acestui Comandament se publică spre știința a-
matorilor că licitația se ține în conformitate cu
art. 72—83 din legea Contabilității Publice cu o-
ferte închise și garanție de 10% din valoarea ofertei.

Modelele se pot vedea în fiecare zi de lu-
cru dela orele 8—12 și 15—18 în Biroul in-
tendenței.

Șeful Serviciului Intendenței
Intend. Lt. Colonel Sandulescu.

p. conformitate
Srg. T. R. Bermanu.

INVITARE

pentru participarea în subscripțiunea acți-
unilor din noua emisiune a „Băncii Vulturilor
a României” București, str. Bursei Nrul 2.

Prin hotărârea adunării sale generale, „Banca
Viticolă a României” a decis să-și sporească
capitalul social dela 30 la 100 milioane lei în
acest scop, de prezent, e în curgere o emisiune
de 60,000 acțiuni noi, a 500 lei fiecare, repre-
zentând un capital de 30 milioane.

Din numărul acțiunilor noi, „Banca Viti-
colă a României” pune la dispozițiunea băncilor,
instituțiilor, viticultorilor și altor amatori din
Transilvania, Bănat și părțile ungurene 20,000
acțiuni în aceleași condițiuni, cu cari se dau ele
vechilor acționari și adevă cu 500 lei de acțiune
plus o taxă de 10 lei, ca cheltuielă de emisiune.

Pentru plasarea și distribuirea acțiunilor
destinate teritoriilor de dincoace de munți, se
îngrijește un consorțiu de bănci dela noi, con-
dus de institutul „Albina”, din Sibiu.

Anunțări pentru participare la subscriere se
primesc din 10—31 Martie a. c. și anume la ur-
mătoarele institute financiare „Albina” — Sibiu,
„Victoria” și „Aradana” — Arad, „Timișiana” —
Timișoara, „Ardeleana” — Orăștie și „Bihoreana”
— Oradea-mare.

Distribuirea acțiunilor, pe baza anunțării
ce se vor face, va fi hotărâtă prin reprezentanții
băncilor din consorțiu, cum și de cei ai Consili-
ului de administrațiune dela „Banca Viticolă a
României”. La distribuire vor avea preferință
băncile și instituțiile din ținuturile viticole, cum
și proprietarii și cultivatorii de vi.

Pentru acțiunile distribuite va avea să se
plătească imediat 20% din valoarea nominală,
adevă Lei 100—, apoi taxa de emisiune de Lei
10— și în fine o taxă pentru cheltuielile con-
sorțiului de Lei 5—. La un loc se va plăti de
fiecare acțiune Lei 115—.

Vărsămintele se fac în Lei. Spre a înlesni
participarea la subscripțiune, băncile, indicate ca
locuri de anunțare, vor da — pe lângă acoperire
suficientă și până la unificarea valutei — și
credite în Lei.

Sibiu, la 5 Martie 1920.

„ALBINA”

Institut de credit și economii.

CASA DE COMISION

Joseph Fonstein și Frații, București,
str. Colonel Orero No 24.

livrează prompt ca reprezentant
direct de fabrici și grossiști: Uleiuri
comestibile, Coloniale, Săpunuri mi-
nerale, grăsimi consistente, Ulei de
în fier, Văpseli în uleiuri, etc.

Cețiți și răspândiți ziarul

„ROMÂNUL”

AVIZ.

Avem onoare a încunoștința P. T. public,
că începând cu ziua de azi, paralel cu întreprin-
derea noastră comercială de textile, am intrat în
raport de companioni, cu întreprinderea de cu-
rățire chimică „Unio” și începând, cu ziua
de azi, și aceasta uzină va funcționa complet
Pentru lucrările intrate la aceasta in-
treprindere luăm complectă garanță,
precum aceea, că toate hainele date
spre curățire, se vor efectua în curs de
trei zile.

Uzina: Str. Kinizsi No 1. Prăvălia: Str.
Asztalos Sándor.

Rugând binevoitorul sprijin al on. public,
cu distincția:

Coproprietarii întreprinderii
chimice „Unio”
GROSS și ZEINER.

Cumpăr timbre poștale

timbre de Occupation Française
timbre de Ocupație Română,

precum și tot felul de timbre de rasboiu în can-
tități nelimitate și cu prețurile cele mai mari.
:: Oferte cu prețuri să se adreseze ::

A. VEISZ, comers. de timbre postale.
Viena, I. str. Adler No 8.

Publicație „HERMES” din

Casa de Bancă IOAN PAUKER

BUCUREȘTI, Strada Lipscani Nrul 2.

Cumpără și vinde la cursul zilei.
Efecte publice și monezi. Provincia
prin poștă și telegraf. 898—30

PUDRA CHAMPOING

e cea mai bună alifie pentru îngrijirea
părului. Intrece orice Champoing din
străinătate. Prețul 2 Coroane. :
ROȘELE DE TEATRU (Le théâtre
Rouge) Prețul 4 Coroane. Alifiile
de sus se capătăla preparatorul

FARMACIA ROZSNYAY

Conducător: IULIU ASMÁNY, farmacist,
Arad piața Avram Iancu și strada Bucur.

VINARS SALIN DE
BRAD, ESENȚE DE
ROM ȘI LICHIORURI
VÂNZARE AN GROS LA
TEODOR ERÉNYI
ARAD, STR. BOBO No 3

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY

turnător de clopote și fabrică
de scaune de fer pen-
tru clopote.

TIMIȘOARA-FABRIK.
Calculări de preț gratuit. (No 533—52)

OTELARIILE ȘI DOMENIILE DIN RECIȚA

RECIȚA, TEMIȘOARA, CLUJ.

București: Reprezentanța Generală „CREDITUL TECHNIC” str. Marconi No. 3.

UZINE PENTRU FIER ȘI OTEL
RECIȚA ȘI ANINA

Atelier de construcțiuni de poduri și fabrici de mașini
„RECIȚA”

FABRICI DE MAȘINI AGRICOLE
BOCȘA ROMANA

Păduri și produse agricole
ORAVIȚA

— TURNĂTORIE — FABRICĂ DE SOBE — LAMINOARE DE TABLĂ SUBȚIRE —
N A D R A G.

Produse principale:

Fontă Brută
Fontă spiegel
Fieromangan
Fier în bare și fier profilat
Fier de construcțiuni
Platbaude
Fier I și U
Șine pentru căi ferate normale și înguste
Șine pentru tramvee
Bandaje
Tablă pentru căldări, rezervoare și construcțiuni navale
Tablă subțire
Tablă zincată
Piese de oțel turnat de tot felul pentru căi ferată, construcțiuni
navale, poduri și piese pentru automobile.
Articole de fontă de tot felul pentru construcțiuni civile și ma-
șini, tucerie de comerț, tuburi de fontă turnate în picioare,
sobe de tuciu și sobe cu cămășe de tablă.
Piese forjate și piese presate pentru mașini, locomotive, vagoane
și automobile.

Poduri de șosea și cale ferată, construcțiuni metalice pentru
căldări.
Rezervoare, plăci turnante, cărucioare, transportoare. Grănice
hidraulice și instalațiuni pentru alimentare cu apă.
Piulițe, șurupuri, nituri, buloane crampe și țirtoare.
Macazari, încrucișări din oțel turnat și oțel mangan.
Axe, roți pentru locomotive tendere, vagoane, osii montate, roți
de vagonete și osii montate pentru vagonete.
Pluguri și unelte agricole speciale, ca grape, tăvăloge, sape și
alte unelte pentru săpat, etc.
Pluguri cu aburi.
Proiectile pentru artilerie și obuze de ruptură. Trăsuri de mu-
niții, țevi de tunuri, afete, bucătării de campanie, scuturi,
instalațiuni pentru tir. Căi ferate de campanie.
Lemne de foc.
Mangal.
Var.
Cherestea.
Vin de Moldova și Rafna.

PENTRU COMENZI A SE ADRESA LA:

Recița la Direcția Comercială.

Timișoara la Reprezentanța

Cluj la Reprezentanța Palatul Feher Barany.

București la „Creditul Technic” Reprezentanța Generală.